

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/43/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012200339
Dátum vydania rozhodnutia:	19.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Gerdová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012200339.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Gerdovej a sudcov JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu: Východoslovenská distribučná, a.s., IČO: 36 599 361, Mlynská 31, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mierová 19, Bratislava, za účasti: N. H., T., právne zastúpený: Advokátska kancelária AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, JUDr. Klaudia Azariová, advokát a konateľ, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: 2070/2011-1000-4220, rozhodnutia č. 63/2011 ministra hospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 15. decembra 2011, v konaní o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 72/12-86 zo dňa 27. novembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave
č. k. 2S 72/12-86 zo dňa 27. novembra 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi, žalovanému a ďalšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 63/2011 z 15. decembra 2011, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal žalobcovi náhradu trov konania.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že s ohľadom na vymedzenie žalobných dôvodov posudzoval, či žalovaný správne vyhodnotil a právne posúdil zistený skutkový stav, keď v zmysle § 3 ods. 2 písm. i/ bod 4 a § 3 ods. 3 písm. b/ s poukazom na § 69a ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z.z.“) v znení platnom a účinnom do 01.04.2008 uložil žalobcovi povinnosť zabezpečiť alebo vykonať primerané (bližšie neurčené) technické alebo organizačné opatrenia na odvrátenie hrozacej škody na nehnuteľnosti N. H. v súvislosti s existujúcim vedením vysokého napätia a či túto povinnosť uložil žalovanému splniť v lehote, ktorú bolo možné objektívne splniť.

Krajský súd vychádzal zo zistenia, že kontrolou orgánov Štátnej energetickej inšpekcie a ďalšími dôkazmi bolo preukázané, že žalobca ako právny nástupca Východoslovenských energetických závodov, š.p. Košice sa o elektrické vedenie, ktoré bolo predmetom kontroly, riadne stará, udržiava ho v zodpovedajúcom technickom stave a plní si v tomto smere všetky povinnosti vyplývajúce mu zo zákona č. 656/2004 Z.z. V príčinnej súvislosti s aktuálnym technickým stavom vedenia nie je ohrozený život, zdravie alebo majetok účastníka N. H., vlastníka nehnuteľností, v blízkosti ktorých sa predmetné vedenie vysokého napätia nachádza. Bez ohľadu na súčasný technický stav tohto vedenia však možno na podklade záverov znaleckých posudkov vypracovaných v konaní pred Okresným súdom Trebišov spoľahlivo konštatovať, že vedenie vysokého napätia ponad nehnuteľnosti N. H. predstavuje ohrozenie zákonom chránených záujmov - života, zdravia a majetku vlastníka príľahlej nehnuteľnosti. Táto hrozba vyplýva z nepopierateľného faktu, že nehnuteľnosť sa nachádza hlboko v ochrannom pásme, ktoré je v prípade 22kV vzdušného vedenia vysokého napätia určené vzdialenosťou 10 m napravo a 10 m naľavo od krajných vodičov. Ochranné pásma, ktoré boli do právneho poriadku zavedené súčinnosťou od 01.01.1958 zákonom č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvoje a spotrebe elektriny („elektrizačný zákon“), a platia i na základe zákona č. 656/2004 Z.z., sú stanovené nielen pre potreby bezpečnej prevádzky vedení vysokého napätia, ale aj na ochranu osôb, ktoré by sa mohli dostať do vplyvu či dosahu tohto vedenia. Nesporné je, že jedným z dôsledkov ustanovenia ochranného pásma bola nemožnosť povoliť zriadenie stavieb zasahujúcich do ochranného pásma.

Podnet vlastníka dotknutej nehnuteľnosti N. H. na konanie o prijatie opatrení na odvrátenie ohrozenia života, zdravia alebo majetku bol podaný už v roku 1998, teda za účinnosti právnej úpravy zákona č. 656/2004 Z.z., ktorá umožňovala žalovanému uložiť zabezpečenie takýchto opatrení právnomu predchodcovi žalobcu - Východoslovenským energetickým závodom, š.p. Košice (voči ktorému si N. H. nárok uplatnil) a fakt, že tak urobil na Okresnom súde Trebišov nemôže byť na jeho ujmu. Žalovaný správne aplikoval zákon č. 656/2004 Z.z. v jeho znení platnom a účinnom do 01.04.2008, keďže konanie v predmetnej veci bolo začaté pred týmto dňom.

Podľa názoru krajského súdu, pokiaľ zákon zveruje žalovanému kompetenciu rozhodovať o povinnosti zabezpečiť alebo vykonať technické alebo organizačné opatrenia v záujme odstránenia a ohrozenia života a zdravia ľudí alebo majetku, musí sám vyhodnotiť aké opatrenia prichádzajú do úvahy na riešenie situácie a v prípade, že vznikne spor medzi prevádzkovateľom elektrického vedenia a ohrozeným vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti o to, čo je primeraným technickým alebo organizačným opatrením, musí takýto spor vyriešiť rozhodnutím o konkrétnych opatreniach, ktoré sa majú vykonať alebo zabezpečiť. Rozhodnutie žalovaného o uložení povinnosti vykonať alebo zabezpečiť bližšie neurčené technické alebo organizačné opatrenia totiž rieši len otázku, kto je zodpovedný za prijatie opatrení na ochranu života, zdravia alebo majetku dotknutého vlastníka nehnuteľnosti a na koho náklady sa majú tieto opatrenia vykonať, avšak neukladá žalobcovi konkrétne povinnosti, ktoré má splniť aby hrozbu odstránil a konkrétny spôsob dosiahnutia tohto cieľa ponecháva na žalobcu.

Takéto rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, pretože neupravuje všetky sporné otázky účastníkov konania v súvislosti s umiestnením vedenia vysokého napätia. Odstránenie právnej neistoty medzi vlastníkom elektrického vedenia a vlastníkom príľahlej nehnuteľnosti možno dosiahnuť len materiálne vykonateľným rozhodnutím o konkrétnych opatreniach, ktoré má žalobca vykonať a absencia ich určenia môže pre žalobcu privodiť ďalší spor o primeranosť zrealizovaných opatrení a následne zbytočne vynaložené náklady na strane žalobcu, prípadne i ďalšie konanie s podobným predmetom.

V súvislosti s rozhodovaním o konkrétnych opatreniach na odvrátenie hrozacej škody je povinnosťou žalovaného preskúmať aj otázku primeranosti lehoty, v ktorej sa žalobcovi ukladá splnenie povinností a následne rozhodnutie o lehote na plnenie náležite odôvodniť. V tomto smere, pre nedostatočné zdôvodnenie uloženej lehoty, krajský súd napadnuté rozhodnutie vyhodnotil ako nepreskúmateľné.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a žalobu zamietol, alternatívne rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým

zisteniam, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci.

V dôvodoch odvolania uviedol, že žalobca v podanom rozklade ani v žalobe nenamietal, že mu napadnutým rozhodnutím nebolo uložené vykonať konkrétne opatrenie na odstránenie ohrozenia života, zdravia alebo majetku vlastníka nehnuteľností. V tejto súvislosti poukázal na obdobné rozhodnutie MH SR č. 3150/2013-4100 zo dňa 02.08.2013, ktorým MH SR podľa § 3 ods. 2 písm. i/ bod 4. zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z.z.“) taktiežuložilo VSD, a.s., povinnosť zabezpečiť alebo vykonať primerané technické alebo organizačné opatrenia na odvrátenie hrozacej škody v súvislosti s existujúcim vedením vysokého napätia. Teda aj v tomto prípade je VSD, a.s., povinná vyhodnotiť aké konkrétne opatrenia prichádzajú do úvahy na riešenie situácie. Ak žalobca nenamietal v rámci žaloby určitú skutočnosť, resp. túto neuviedol, nebolo možné z tohto dôvodu rozhodnutie zrušiť.

Ďalej uviedol, že žalobca podal dňa 22.02.2012 žalobu proti žalovaným: 1. Minister hospodárstva Slovenskej republiky a 2. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Žalovaný opakovane argumentoval, že pri ústredných orgánoch štátnej správy je žalovaným tento orgán, aj keď rozhodnutie vydal ten, kto stojí na jeho čele (minister, predseda, vedúci). Ministerstvo je centralizovaným a monokratickým orgánom štátnej správy, na čele ktorého stojí minister menovaný prezidentom na návrh predsedu vlády. Právnu subjektivitu má ministerstvo, ktoré je podľa § 35 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov právnickou osobou. Minister nie je sám osebe správnym orgánom, ale osobou stojacou v čele tohto správneho orgánu. Za zodpovedajúcu zákonu sa teda považuje žaloba, ktorá smeruje proti ministerstvu. S poukazom na uvedené zastáva názor, že žalovaný v 1. rade: Minister hospodárstva Slovenskej republiky nemôže byť účastníkom tohto konania. V priebehu celého konania, ako ani v rozsudku sa krajský súd s uvedenou skutočnosťou namietanou MH SR nevysporiadal.

V ďalšej časti odvolania nesúhlasil s názorom krajského súdu, že zo zisteného skutkového stavu nevyplýva, či by úprava vodičov postačovala na elimináciu hrozby vzniku škody. Podľa zákona č. 656/2004 Z.z., platného a účinného v čase vydania rozhodnutia, rovnako aj podľa aktuálne platného a účinného zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 251/2012 Z.z.“), sú stanovené ochranné pásma pre vodiče bez izolácie pri napätí 1-35 kV vrátane 10 m po oboch stranách vedenia a pre zavesené káblové vedenie s napätím 1-35 kV vrátane, 1 m od krajného vodiča na každú stranu. Nahradením holých vodičov závesným káblom v danom úseku vedenia by došlo k zúženiu ochranného pásma, čím by v zmysle zákona rodinný dom N. H. bol už mimo ochranného pásma vedenia, a teda by bolo vylúčené možné ohrozenie života, zdravia alebo majetku vlastníka nehnuteľností z dôvodu existencie rodinného domu v ochrannom pásme vedenia, ku ktorej došlo v dôsledku zmeny legislatívnej úpravy a vydania zákona č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvoje a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon), stanovujúceho od 01.01.1958 ochranné pásma vedení.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej aj MH SR) môže konať len spôsobom vymedzeným zákonom a tak ponechalo na zvážení VSD, a.s., ako vlastníka vedenia vysokého napätia, aké konkrétne technické riešenie, ktoré by eliminovalo hrozbu vzniku škody na živote, zdraví alebo majetku vykonať. Riešenie navrhnuté VSD, a.s., už v roku 2005, podľa ktorého by došlo k úprave predmetného vedenia a zúženiu ochranného pásma považuje žalovaný aj s ohľadom na výsledky kontrol Štátnej energetickej inšpekcie a technický stav vedenia za primerané. Vzhľadom na zistený skutkový stav, a to zodpovedajúci technický stav vedenia, v konaní o návrhu N. H. ani nemožno uvažovať o technickom riešení viažucom sa aj na nehnuteľnosť susediace s pozemkom N. H., a teda o výslovnom uložení povinnosti VSD, a.s., vykonať preložku predmetného vedenia. V prípade, že navrhnuté opatrenie primerané na odvrátenie hrozacej škody by N. H. následne nepovažoval za vhodné, ako krajský súd uviedol v odôvodnení rozsudku, ale výslovne by trval na presunutí elektrického vedenia, išlo by o postup podľa § 38 zákona č. 656/2004 Z.z. resp. podľa § 45 zákona č. 251/2012 Z.z., z ktorých ustanovení nevyplýva povinnosť MH SR skúmať požiadavky vlastníka dotknutej nehnuteľnosti. Zmyslom predmetných ustanovení je totiž prijatím mimoriadnych opatrení predchádzať stavu núdze, zabrániť

možnému ohrozeniu celistvosti a integrity sústavy a siete, ohrozeniu bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy a siete alebo ohrozeniu života a zdravia ľudí alebo majetku fyzických a právnických osôb. Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne, s poukazom na podanie N. H. z 12.12.2013, je konanie postihnuté vadou, ktorej následkom je možnosť nesprávneho rozhodnutia vo veci.

V závere namietal rozporné tvrdenie súdu, nakoľko žalobný návrh N. H. bol doručený na súd 30.04.1998, zákon č. 656/2004 Z.z. nadobudol účinnosť až 01.01.2005 a podľa jeho prechodného ustanovenia § 69 ods. 9 konania začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov, a teda zákona č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon) a zákona č. 70/1998 Z.z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 70/1998 Z.z.“). Zároveň podľa ustanovenia § 69 ods. 9 zákona č. 656/2004 Z.z. konanie dokončí orgán príslušný na konanie v čase, keď sa konanie začalo. Pred účinnosťou zákona č. 656/2004 Z.z. MH SR nedisponovalo zákonnou kompetenciou rozhodovať o uplatnení opatrení z dôvodu ohrozenia života a zdravia ľudí alebo majetku fyzických a právnických osôb. Táto pôsobnosť bola MH SR zverená až od 01.01.2005 a zanikla 01.04.2008. Orgánom príslušným na prešetrovanie plnenia povinností VSD, a.s., namietaných N. H. v podaní doručenom na súd dňa 30.04.1998 bola, a to však až od účinnosti zákona č. 70/1998 Z.z., t.j. od 01.07.1998 jedine Štátna energetická inšpekcia, ktorá podľa § 39 tohto zákona vykonáva dozor nad dodržiavaním povinností fyzických a právnických osôb podľa tohto zákona a podľa predpisov vydaných na jeho základe a ukladá opatrenia na odstránenie zistených závad a nedostatkov.

Vyššie uvedený nedostatok kompetencie žalovaný namietal v konaní viacerými podaniami, viazaný však rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/190/2004 zo dňa 31.05.2005 a uznesením NS SR sp. zn. 5Sžnč/2/2010 zo dňa 22.06.2010 vydal dňa 21.09.2011 rozhodnutie č. 6804/2011-3200, ktorým bola podľa § 3 ods. 2 písm. i/ bod 4. zákona č. 6456/2004 Z.z. účinného do 31.03.2008 v spojení s prechodným ustanovením § 69a ods. 2 účinným od 01.04.2008 uložená spoločnosti VSD, a.s., povinnosť zabezpečiť alebo vykonať na nehnuteľnosti N. H. primerané technické alebo organizačné opatrenia na odvrátenie hrozacej škody v súvislosti s existujúcim vedením vysokého napätia.

V danej súvislosti žalovaný opätovne poukázal na rozhodnutie MH SR č. 3150/2013-4100 zo dňa 02.08.2013 (právoplatné dňa 23.08.2013), ktorým taktiež bola podľa § 3 ods. 2 písm. i/ bod 4. zákona č. 656/2004 Z.z. uložená VSD, a.s., povinnosť zabezpečiť alebo vykonať primerané technické alebo organizačné opatrenia na odvrátenie hrozacej škody v súvislosti s existujúcim vedením vysokého napätia, avšak na základe návrhu podaného dňa 13.04.2005 t.j. po nadobudnutí účinnosti zákona č. 656/2004 Z.z.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu nesúhlasil s názorom žalovaného a má za to, že už v samotnej žalobe (čl. II. ods. 2) namietal, že nepodložené tvrdenia MH SR považuje za nedostatočný argument na vynesenie rozhodnutia pri nesprávnom právnom a skutkovom vyhodnotení prípadu. Rovnako v žalobe (čl. III.) uviedol, že posúdenie prípadu zo strany žalovaného je rozporuplné, nakoľko na základe jedného z tvrdení správneho orgánu nemusí ísť o prekládku vedenia, avšak zároveň na strane druhej zmenou vodičov z holých na káblové by ochranné pásmo nezaniklo. Žalobca navyše aj v priebehu súdneho konania, v písomnom vyjadrení z 28.10.2013 uviedol a upresnil, že od neho nie je možné spravodlivo žiadať, aby vynaložil značné finančné prostriedky, a to či už na preložku elektroenergetického zariadenia alebo na izoláciu vedenia, resp. iného, nie bežného technického riešenia zmeny distribučnej sústavy a spochybnil zákonnosť prípadnej požiadavky na izoláciu káblov dotknutého vysoko napäťového vedenia dôvodiac, že aj takéto technické riešenie je v konečnom dôsledku potrebné jednoznačne považovať za preložku vedenia v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Správny orgán pritom v rozhodnutí z 15.12.2011 vyslovene uviedol, že VSD, a.s., nebola uložená výslovne povinnosť vykonať prekládku VN vedenia.

Žalobca odmieta jednoznačné tvrdenie žalovaného, že nahradením holých vodičov závesným káblom v danom úseku vedenia by došlo k zúženiu ochranného pásma. Takéto strohé tvrdenie (žalovaný ho

neoprel o žiadny projekt navrhovaného technického riešenia, resp. minimálne grafické zobrazenie situácie na mieste samom a akýkoľvek výpočet) nie je možné považovať za relevantné a postačujúce a navyše, žiadnym spôsobom nereflektuje posúdenie skutočnosti, či by realizácia takéhoto technického riešenia nespĺňala znaky preložky elektroenergetického rozvodného zariadenia.

Tvrdenie žalovaného o tom, že MH SR neskúma požiadavky vlastníka nehnuteľností a realizuje len opatrenia v rámci systému ochrany fungovania trhu s elektrinou a plynom považuje žalobca za nepravdivé a neodrážajúce priebeh konania. Správny orgán napriek dôkazom o vyhovujúcom technickom stave dotknutého vedenia, skutočnosti, že postavenie vedenia časovo predchádzalo postaveniu rodinného domu, v závere svojich rozhodnutí vždy stroho uzavrel, že je potrebné brať do úvahy aj ohrozenie života, zdravia alebo majetku navrhovateľa. Teda v správnom konaní trvalo skúmal len požiadavky vlastníka nehnuteľností a skutočnosť, že je treba brať do úvahy aj ohrozenie majetkových práv žalobcu v konaní do úvahy vzaté neboli. Práva VSD, a.s., ako podnikateľského subjektu žalovaný nerešpektuje a jeho jednoznačným cieľom je vyhovieť vlastníkovi pozemku napriek tomu, že rovnako od VSD, a.s., nie je možné spravodlivo požadovať vynaloženie značných finančných prostriedkov nad rámec svojich zákonných povinností, nakoľko vzniknutú situáciu nezapríčinila. Ochrana fungovania trhu s elektrinou vzhľadom na uvedené je preto podľa názoru žalobcu zo strany MH SR posudzovaná len s ohľadom na záujmy vlastníka pozemku a voči žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej sústavy je takýto prístup diskriminačný.

Zavedenie inštitútu ochranných pásiem elektrizačným zákonom č. 79/1957 Zb. spočívalo v zmysle jeho § 30 ods. 1 v tom, že samotné energetické diela sa chránia ochrannými pásmami. Z formulácie „energetické diela (aj keď ide v súlade s § 34 ods. 2 elektrizačného zákona o diela zriadené pred dňom začiatku účinnosti elektrizačného zákona) sa chránia ochrannými pásmami“ jasne vyplýva, že úmyslom zákonodarcu bolo v prvom rade poskytnúť energetickým dielam dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona ochranu a to aj pre diela, ktoré boli vybudované už skôr. Krajský súd v Bratislave mal v konaní za nesporné, že jedným z dôsledkov ustanovenia ochranného pásma bola nemožnosť povoliť zriadenie stavieb zasahujúcich do ochranného pásma. Žalobca opätovne zdôrazňuje, že žalovaný navyše aplikoval pri rozhodovaní neadekvátne právne ustanovenie - kompetencie žalovaného týkajúce sa prijatia opatrení na odvrátenie hrozacej škody boli prevzaté na základe transpozície smernice číslo 2003/54/ES, ktorá hovorí o ukladaní povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme. V uvedenom duchu je potrebné vykladať aj ustanovenie o „ohrození života a zdravia fyzických osôb alebo majetku fyzických a právnických osôb“. V žiadnom prípade nemožno hovoriť o rozhodovaní v prípade subjektívneho pocitu ohrozenia jednotlivca. Navyše v tomto konkrétnom prípade zákon o energetike v inom ustanovení explicitne upravuje riešenie týchto situácií - ustanovenia o preložke elektroenergetických rozvodných zariadení. Možnosť odstrániť stav, ktorý je z pohľadu vlastníka pozemku neželaný existuje a to prostredníctvom samostatného inštitútu preložky elektroenergetického rozvodného zariadenia.

Ďalší účastník N. H. súhlasil s názorom krajského súdu, že vzhľadom na spornosť primeraných opatrení, ktoré je potrebné vykonať na odvrátenie hrozby vzniku škody je treba, aby ich žalovaný konkretizoval a zároveň zotrval na stanovisku, podľa ktorého žiada presunutie káblov pod zem.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie mu predchádzajúce v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia uverejnené na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Úlohou krajského súdu bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho

poriadku (upravujúcej „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“) preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktorý s konečnou platnosťou rozhodol o uložení povinnosti žalobcovi zabezpečiť alebo vykonať na nehnuteľnostiach N. H. v k.ú. T. primerané technické alebo organizačné opatrenia na odvrátenie hrozacej škody v súvislosti s existujúcim vedením vysokého napätia najneskôr do 30.06.2012.

Po oboznámení sa s obsahom predloženého súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného, najvyšší súd vychádzal zo skutkového stavu tak, ako ho podrobne popísal v odôvodnení rozsudku krajský súd, a ktoré je v zásadných otázkach výstižné a presvedčivé, a preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu nebude nadbytočne opakovať.

Najvyšší súd nezistil ani dôvod na to, aby sa odchýlil od vyčerpávajúceho výkladu príslušných, na vec sa vzťahujúcich ustanovení zákona o energetike č. 656/2004 Z.z. (a tiež skorších zákonov č. 79/1957 Sb., č. 70/1998 Z.z.) krajským súdom, ktorý v odôvodnení podrobne poukázal na jednotlivé rozdiely a nepovažuje ani za potrebné, aby v rámci odvolacieho konania inými slovami zopakoval to, čo už zrozumiteľne vyjadril krajský súd.

Z obsahu spisu najvyšší súd v stručnosti vyberá nasledovné.

V predmetnej veci ide o dlhodobý spor. Účastník konania N. H. už 30.04.1998 podal žalobu na Okresnom súde Trebišov o odstránenie VN zo svojho pozemku, resp. vykonanie vhodného a primeraného opatrenia na odvrátenie ešte len možnej hrozacej škody. V konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov bolo rozsudkom č. k. 13C 718/98 zo dňa 08. októbra 2003 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 11Co 10/04 zo dňa 16. marca 2004 žalobe vyhovie. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o dovolaní, vedenom pod sp. zn. 1Cdo/190/2004 rozsudkom zo dňa 31.05.2005 rozsudok KS v Košiciach a rozsudok OS Trebišov zrušil, konanie zastavil vec postúpil Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky z dôvodu, že rozhodnutie o nároku N. H. tak, ako bol formulovaný a odôvodnený, je v právomoci tohto správneho orgánu, ktorý okrem iného rozhoduje o uplatnení opatrení ak ide o ohrozenie bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy a siete, alebo ohrozenia života a zdravia ľudí alebo majetku fyzických osôb a právnických osôb. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky následne, aj na základe uznesenia NS SR sp. zn. 5Sžnč/2/2010 z 22. júna 2010 vo veci konalo a vydalo rozhodnutia:

1. Rozhodnutie č. 1360/2010-3200-HV z 30.09.2010 - zrušené rozhodnutím ministra hospodárstva SR č. 40/2011 zo 07. júla 2011,
2. Rozhodnutie č. 6804/2011-3200 z 21.09.2011 - potvrdené rozhodnutím č. 63/2011 ministra hospodárstva Slovenskej republiky.

Rozhodnutím Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 6804/2011-3200 z 21.09.2011 bola uložená žalobcovi povinnosť zabezpečiť alebo vykonať na nehnuteľnosti N. H. primerané (bližšie neurčené) technické alebo organizačné opatrenia na odvrátenie hrozacej škody v súvislosti s existujúcim vedením vysokého napätia a to v lehote najneskôr do 30.06.2012.

Rozklad žalobcu proti tomuto rozhodnutiu žalovaný - minister hospodárstva Slovenskej republiky, ako orgán príslušný podľa § 61 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, rozhodnutím č. 63/2011 z 15. decembra 2011 zamietol a rozhodnutie Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v plnom rozsahu potvrdil.

Uloženie povinnosti zabezpečiť alebo vykonať technické alebo organizačné opatrenia na odvrátenie hrozacej škody, ktoré vo výroku rozhodnutia bližšie špecifikované nebolo, bolo odôvodnené na základe zákona č. 656/2004 Z.z. s tým, že o primeranosti zvolených technických alebo organizačných opatrení rozhodne sám žalobca ako vlastník predmetného vedenia vysokého napätia, a tým, že primeranosť a vhodnosť týchto opatrení, ktoré by zamedzili vzniku možnej budúcej škody závisí od konkrétneho prípadu. Podľa žalovaného lehota na uskutočnenie opatrení bola stanovená prvostupňovým orgánom

primerane.

S riešením uvedeným v rozhodnutí žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy v zmysle zákona o energetike nesúhlasil a zotrval na stanovisku, že nemožno od neho žiadať aby akékoľvek riešenie danej situácie uskutočnil na vlastné náklady.

Podľa § 67 zákona č. 656/2004 Z.z. (účinného od 01.01.2005, ktorý zrušil zákon č. 70/1998 Z.z.), na konanie vo veciach upravených týmto zákonom sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (odkaz na zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, správny poriadok) s výnimkou § 38 a § 58, ak tento zákon neustanovuje inak.

Zákon č. 656/2004 Z.z. v § 1 upravuje

- a) podmienky pre podnikanie v energetike,
- b) prístup na trh, práva a povinnosti účastníkov trhu v energetike,
- c) opatrenia zamerané na zabezpečenie bezpečnosti dodávky elektriny a plynu a fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a plynom,
- d) práva, právom chránené záujmy a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb, ktorých práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť dotknuté účastníkmi trhu v energetike,
- e) výkon štátnej správy v energetike,
- f) výkon štátneho dozoru nad podnikaním v energetike.

Podľa § 3 ods. 2 písm. i/ bod 1., 2. citovaného zákona ministerstvo rozhoduje o uplatnení opatrení, ak ide o

- 1. ohrozenie celistvosti a integrity sústavy a siete,
- 2. ohrozenie bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy a siete,

Podľa § 3 ods. 2 písm. i/ zákona (účinného do 31.03.2008) ministerstvo rozhoduje o uplatnení opatrení, ak ide o

- 1. predchádzanie stavu núdze alebo o stav núdze,
- 2. ohrozenie celistvosti a integrity sústavy a siete,
- 3. ohrozenie bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy a siete, alebo
- 4. ohrozenie života a zdravia ľudí alebo majetku fyzických osôb a právnických osôb,
- 5. porušenie predpisov o ochrane životného prostredia.

Podľa § 3 ods. 3 písm. b/ tohto zákona, opatrenia podľa odseku 2 písm. f/, h/ a i/ sa môžu ukladať ako povinnosť zabezpečiť alebo vykonať technické alebo organizačné opatrenia.

V prvom rade k námietke žalovaného týkajúcej sa označenia žalovaného treba uviesť, že Krajský súd v Bratislave nepochybil, ak označil žalovaného ako Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, ktorý vykonáva štátnu správu v energetike. V správnom súdnictve sa v rozhodovacej činnosti otázka označenia žalovaného nevyvíja jednotne. Prevládajú názory, že žalovaným je subjekt, ktorého rozhodnutie sa preskúmava, bez ohľadu na právnu subjektivitu. Na druhej strane existujú názory, že žalovaný by mal byť len subjekt s právnou subjektivitou. Odvolací súd sa v otázke označenia žalovaného prikláňa k prvej skupine názorov i s poukazom na znenie § 250 ods. 4 O.s.p. /pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni/, ale prihliadnuc na skutočnosť, že táto otázka nebola doposiaľ judikovaná, dospel v tejto veci k záveru, že označenie žalovaného zvolené Krajským súdom v Bratislave v záhlaví odvolaním napadnutého rozsudku možno považovať len za formálny nedostatok, ktorý sám o sebe nezakladá dôvod na zrušenie rozsudku prvostupňového súdu a na formálne zopakovanie súdneho konania na prvostupňovom súde.

Odvolacie námietky žalovaného v podstate smerujú k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Skutkový stav v danej veci nebol sporný. Podstatou prejednávanej veci je právna otázka týkajúca sa uložených opatrení prevádzkovateľovi distribučnej sústavy na odstránenie ohrozenia života, zdravia alebo majetku

vlastníka nehnuteľností.

Krajský súd vyslovil názor, že ak vo výroku napadnutého rozhodnutia nebolo špecifikované konkrétne opatrenie a odôvodnená lehota na jeho uskutočnenie, ide o nedostatok, ktorý má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov.

Odvolací súd súhlasí so záverom krajského súdu a ním vysloveným názorom. V predmetnej veci, pokiaľ ide o technické riešenie, primeranosť a vhodnosť opatrení, ktoré by eliminovalo hrozbu vzniku škody a ktorého vykonanie žalovaný ponechal na žalobcovi, nepochybne závisí od okolností konkrétneho prípadu. Z gramatického výkladu pojmu „primeraný“ (vhodný) vyplýva, že znamená takú mieru, ktorá zodpovedá a vyhovuje istým podmienkam a kritériám, preto je potrebné vykladať ho extenzívne a posudzovať vždy ad hoc s poukazom na skutkové okolnosti.

Tvrdenie žalovaného, že nahradením holých vodičov závesným káblom v danom úseku vedenia by došlo k zúženiu ochranného pásma žalobca odmieta s poukazom na to, že nie je opreté o žiadny projekt navrhovaného technického riešenia a nereflektuje na posúdenie skutočností, či by realizácia takejto riešenia nespĺňala znaky preložky elektroenergetického rozvodného zariadenia. Pokiaľ ide o vykonanie preložky predmetného vedenia, možnosť a spôsob preložky elektroenergetického zariadenia upravuje ustanovenie § 38 zákona č. 656/2004 Z.z. (preložkou elektroenergetického rozvodného zariadenia na účely tohto zákona je premiestnenie niektorých prvkov elektroenergetického rozvodného zariadenia alebo zmena jeho trasy (§ 38 ods. 2 zákona).

Treba však dodať, že podľa ods. 1 tohto ustanovenia musí byť zrejmé, na čie náklady má byť uložená povinnosť (náklady na preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastníka elektroenergetického rozvodného zariadenia a ten, kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak. Vlastníctvo elektroenergetického rozvodného zariadenia sa preložkou nemení).

Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia alebo zmena jeho trasy je upravená zákonom o energetike a uloženie povinnosti vykonať vhodné opatrenie na odvrátenie hrozacej škody je zo zákona zverená správnomu orgánu. Jej uskutočnenie podlieha povoleniu vydanému v stavebnom konaní.

Na tomto mieste súd považuje za potrebné poznamenať, že už z konania sp. zn. 13C 718/98 Okresného súdu Trebišova a v ňom vykonaného znaleckého dokazovania (nariadeného pre odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie) vyplynulo, že vhodnosť a primeranosť opatrenia, ktoré by malo zamedziť vzniku škody do budúcnosti spočíva alternatívne v dvoch do úvahy prichádzajúcich riešeniach, a to v preložke vedenia vysokého napätia mimo obec alebo vo vedení podzemným káblom, pričom ide o práce finančne aj technicky veľmi náročné. Aj keď znalecký posudok nie je takým dôkazom, ktorý by bol pre správny orgán záväzný a nemožno ho spochybňovať, je listinným dôkazom, ktorý správny orgán vyhodnocuje.

Pokiaľ ide o poukaz žalovaného na rozhodnutie MH SR č. 3150/2013-4100 zo dňa 02.08.2013 (právoplatné dňa 23.08.2013), pre danú vec je irelevantný. Možno z toho však vyvodíť, že spravidla aj v prípadoch, keď už obdobný prípad bol predmetom posúdenia, je nevyhnutné vždy postupovať podľa konkrétnych okolností individuálneho prípadu.

Vzhľadom na zistený skutkový stav sa senát stotožňuje so záverom krajského súdu, že pokiaľ zákon zveruje žalovanému kompetenciu rozhodovať o povinnosti zabezpečiť alebo vykonať technické alebo organizačné opatrenia v záujme odstránenia a ohrozenia života a zdravia ľudí alebo majetku, musí sám vyhodnotiť aké opatrenia prichádzajú do úvahy na riešenie situácie a v prípade, že vznikne spor medzi prevádzkovateľom elektrického vedenia a ohrozeným vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti o to, čo je primeraným technickým alebo organizačným opatrením, musí takýto spor vyriešiť rozhodnutím o konkrétnych opatreniach.

Čo sa týka určenia lehoty na vykonanie uloženej povinnosti, ktorá v predmetnej veci už dávno uplynula, musí byť nielen primeraná, ale aj dostatočne odôvodnená.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Odvolacie námietky žalovaného vyhodnotil najvyšší súd ako neopodstatnené, ktoré neboli spôsobilé zmeniť odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorý sa predmetom súdneho prieskumu náležite zaoberal a na odôvodnení ktorého najvyšší súd nemá dôvod nič meniť ani doplniť. Krajský súd vychádzajúc z rozsahu a dôvodov žaloby posudzoval súlad so zákonom a svoje skutkové zistenia, úvahu a právne závery formuloval jasným a zrozumiteľným spôsobom. Logické a zákonu zodpovedajúce boli aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa najvyšší súd stotožňuje. Vzhľadom na uvedené nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že vec nesprávne právne posúdil.

Žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí dostatočne nevysporiadal s možným ohrozením bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy alebo ohrozením života a zdravia ľudí alebo majetku fyzických a právnických osôb, a ani s prípadným, do úvahy pripadajúcim alternatívnym riešením elektrického rozvodu navrhovaným N. H..

Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odvolaniu žalovaného nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 72/12-86 zo dňa 27. novembra 2013 ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Procesné porušenie, ktoré by malo vplyv na zákonnosť nebolo zistené.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal. Žalobca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, žalovanému a ďalšiemu účastníkovi konania ich náhrada neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.